

TÜRKİYE KAMU-SEN
GENEL MERKEZİ

Sayı : TKSGM.2023.10.50/132

Konu : Memur emeklilerinin maaşlarının yükseltilmesi için özel hizmet tazminatı yansıtma oranlarında değişiklik yapılması hakkında

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
İdari İşler Başkanlığı'na

17.04.2023

14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre istihdam edilen kamu görevlilerinin gelir kalemleri arasında bulunan ek ödeme, ek ders, döner sermaye gibi sair ödemeler, emekli keseneğine esas kazanç kapsamı dışında bırakılmakta; söz konusu ödemeler, emekli maaşı hesaplanırken dikkate alınmamaktadır. Bu durum, kamu görevlilerinin çalışırken aldıkları maaşla emekliliklerinde alacakları maaş arasındaki makası büyük ölçüde açmaktadır. Bu nedenle birçok kamu görevlisi emekli olmaktan kaçınmakta, emekli olanlar ise düşük standartlarda, yoksulluk sınırında bir maaş almaktadır.

Bununla birlikte kamu görevlilerinin emekli maaşı ve emekli ikramiyesi hesaplamasında en önemli unsurların başında kamu görevlilerinin hizmet sınıfı ve derecelerine göre belirlenen ek gösterge rakamlarına endeksli olarak belirlenen özel hizmet tazminatı yansıtma oranı gelmektedir. Buna göre emekliye ayrılacak kamu görevlisinin ek gösterge rakamı, almaya hak kazanacağı emekli maaşı tutarının belirlenmesinde birincil derecede önem kazanmaktadır.

Bilhassa geçtiğimiz günlerde emekli aylığı alt sınırının 5500 TL'den 7500 TL'ye yükseltilmesi, en düşük düzeyden emekli aylığı alanlar açısından olumlu bir karar olmuş ancak yıllarca kamu görevlisi olarak kamu hizmetlerinin sunumunu üstlenmiş, eğitilmiş ve kariyer sahibi kamu çalışanlarının dahi emekli aylıkları neredeyse en alt sınıra düşmüştür. Dolayısıyla sosyal güvenlik sistemimizde emekli maaşının ödenen prim ve gün sayısı ile ilişkisi zayıflamıştır.

Ayrıca kamu görevlilerinin emekli maaşları, kadro dereceleri itibarı ile hak ettikleri ek gösterge rakamıyla da doğrudan ilgilidir. Her bir kamu görevlisi emeklisi, kadro derecesinde belirlenen ek gösterge rakamına göre belli oranlarda tazminata hak kazanmaktadır. Son olarak 1/7/2022 tarih ve 7417 sayılı Kanunla kamu görevlilerinin ek gösterge rakamları yeniden belirlenmiş, bazı unvanlardaki kamu görevlilerinin ek gösterge rakamları 3600'e çıkarılırken emsali eğitim durumu ve kadroda bulunan kamu görevlilerinin ek gösterge rakamları 3600'ün altında kalmıştır.

Halihazırda ek göstergesi 0 ile 2800 (hariç) olanların özel hizmet tazminatı yansıtma oranı %55, 2800 (dahil) ile 3600 (hariç) olanların %85 olarak belirlenirken ek göstergesi 3600 (dahil) ile 5400 (hariç) olanların özel hizmet tazminatı yansıtma oranı %145 olarak tespit edilmiştir. Ek göstergeye bağlı özel hizmet tazminatı yansıtma oranları arasındaki fark 60-90 puan daha düşük kalmakta, bu nedenle de ek

TÜRKİYE KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKALARI KONFEDERASYONU
PUBLIC EMPLOYEES UNIONS CONFEDERATION OF TURKEY

Talatpaşa Bulvarı 160 Kat:7 Cebeci / ANKARA Tel: (0312) 424 22 00 Faks : (0312) 424 22 08
Elektronik Posta : kamusen@kamusen.org.tr www.kamusen.org.tr

göstergesi 3600'ün altında kalan tüm kamu görevlilerine son derece düşük bir emekli maaşı bağlanmakta, emekli ikramiyeleri de aynı oranda düşük belirlenmektedir. Bu durum, kamu görevlilerinin daha yüksek emekli aylığı alabilmek amacıyla 3600 ve üzerinde ek gösterge rakamı talep etmesine neden olmaktadır.

Yukarıda zikredildiği üzere, kamu görevlilerinin emeklilik hakkında 3 yönlü bir aksaklık bulunmaktadır:

1. Kamu görevlilerine yapılan tüm ek ödemelerin emekli keseneğine dâhil edilmemesi nedeniyle çalışırken alınan maaşla emekli maaşı arasındaki makasın büyüklüğü,
2. Diğer sosyal güvenlik iştirakçilerinin prim miktarı ve prim gün sayısı ile uyumsuz olarak hesaplanan en düşük emekli aylığı sorunu,
3. Ek gösterge uygulamasındaki adaletsizliğin doğurduğu tazminat yansıtma oranına bağlı düşük emekli maaşı ve emekli ikramiyesi hesaplaması.

Kamu görevlilerinin emeklilik haklarındaki bu adaletsizliğin giderilmesi ve kamu görevlilerinin emekli maaşlarına yansıtılacak tazminat oranlarının makul ölçülere çekilmesi, kamu görevlilerinin yıllardan beri yaşadığı sorunları çözüme kavuşturacaktır. Ortaya çıkan bu adaletsizliğin giderilmesi, gerek Anayasanın 2. maddesinde vurgulanan "Sosyal Devlet" gerekse 10. maddesinde belirtilen "Kanun Önünde Eşitlik" ilkelerinin hayata geçirilmesi açısından da bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

7417 sayılı Kanunun 2. maddesinde yapılan düzenlemeyle 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga ek 70. maddesinin ikinci fıkrasında ek göstergelere bağlı tazminat yansıtma oranlarını "ayrı ayrı veya birlikte üç katına kadar artırmaya, ek gösterge gruplarını değiştirmeye ve personel kanunlarında yer alan ek göstergelerin artırılması halinde gruplardaki ek göstergeleri yeniden düzenlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir." denilmiştir.

Bu doğrultuda, Sayın Cumhurbaşkanımızın tensipleri ve yayınlanacak **Cumhurbaşkanı Kararnamesiyle ek göstergeleri 3600'ün altında belirlenmiş kamu görevlilerinin özel hizmet tazminatı yansıtma oranlarının yükseltilmesi**, TBMM'nin açılmasıyla da 1. dereceye gelmiş tüm kamu çalışanlarının ek gösterge rakamlarının 3600 olarak belirlenmesi, kamu görevlilerinin çalışırken elde ettiği ücret ile emekli olduğu zaman alacağı maaş arasındaki uçurumu kapatacak, emekli ikramiyelerini de aynı ölçüde artıracak, **yaklaşık 500 bin çalışan, 750 bin emekli olmak üzere toplam 1 milyon 250 bin kamu görevlisi, aileleriyle birlikte 5 milyon vatandaşımızı yoksulluk sınırında yaşamaktan kurtaracaktır.**

Yukarıda zikredilen gerekçeler ışığında ortaya çıkan aksaklıkların giderilmesi için 7417 sayılı Kanunun 2. maddesi ile Cumhurbaşkanına tanınan yetkinin kullanılarak, Emekli Sandığı Kanununun mülga ek 70. maddesinin (b) bendinde ek göstergeleri 0-2800 arasında olan kamu görevlilerinin özel hizmet tazminatı yansıtma oranlarının %55'ten %125'e; 2800 ile 3600 arasında belirlenen kamu görevlilerinin tazminat yansıtma oranlarının ise %85'ten %145'e yükseltilmesi için gereğini bilgilerinize arz ederiz.

Türkes GÜNEY
Genel Bşk. Yrd.

Talip GEYLAN
Genel Başkan V.